

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tfn (018) 25127, fax (018) 16595
Hemsida: www.mpn.aland.fi

MILJÖTILLSTÅND

Datum

30.04.2002

Ärendenummer

MPN-00-78

Sökanden

Karl-Erik och Kristina Högman, 22330 Tjudö

Ärende

Ansökan om miljötillstånd för uttag av bevattningsvatten från Svartträsk, Tjudö, Finström.

Ansökan inkom till Ålands miljöprövningsnämnd 30.05.2000.

Verksamhet och dess placering

Ansökan avser uttag av 1 000 m³ bevattningsvatten årligen från Svartträsk i Tjudö, Finström.

Grund för sökande av tillstånd

Ansökan anhängiggjordes hos miljöprövningsnämnden som tillstånd enligt vattenlagen och överfördes till ansökan om tillstånd enligt landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) 09.07.2001 till följd av den senare lagens ikraftträdande.

Grunden för sökande av miljötillstånd är därmed 11 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), då tillstånd behövs enligt bilaga 1 punkt 1 b landskapsförordningen om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001) samt enligt 6 kap. 16 § 2 mom. punkt b vattenlagen för landskapet Åland (61/1996).

Tillstånd och avtal rörande verksamheten samt områdets planläggningssituation

Sammanställning av bevattningsuttag inom avrinningsområdet för Tjudö träsk

<u>Tjudö träsk</u>		Uttag m ³ /år
Dan-Erik Daniels	Tillåtet uttag	17 400
Patrik Karlsson	Tillåtet uttag	18 000
Alf Mattsson	Tillåtet uttag	4 000
Jan Mattsson (Robert Mattsson)	Tillåtet uttag	22 000
Stig Söderlund	Tillåtet uttag	6 000
Vestanträsk Vatten	Tillåtet uttag	18 000
Kent Grönlund	Tillåtet uttag	10 000

Viking Nordqvist	Tillåtet uttag	4 000
Karl-Erik Högman	Tillåtet uttag	5 500
Peter Eriksson	Tillåtet uttag	8 000
Kristian Karlsson	Tillåtet uttag	1 100
Gunnel Karlsson	Tillåtet uttag	600
Jörgen Mattsson	Tillåtet uttag	5 250
Jon Lindeman	Tillåtet uttag	<u>1 500</u>
		109 350
<u>Svarträsk</u>		
Jörgen Mattsson	Ansökan om tillstånd	4 750
Karl-Erik Högman	Ansökan om tillstånd	1 000
Kristian Karlsson	Ansökan om tillstånd	1 500
Boris Boman och Tage Boman (bassäng)	Ej behandlad anmälan	2 000
Sven Löfman (bassäng)	Ej behandlad anmälan	<u>2 500</u>
		11 750
<u>Svarträsk, Stålsby</u>		
Matts Rune Fellman	Tillåtet uttag	<u>3 000</u>
		3 000
<u>Kvarträsk</u>		
Sven-Åke Mattsson	Tillåtet uttag	2 000
Kristian Sundberg	Tillåtet uttag	8 800
Jörgen Mattsson	Tillåtet uttag	2 500
Boris Boman och Tage Boman	Tillåtet uttag	<u>3 000</u>
		16 300
<u>Möträsk</u>		
Roine Johansson	Ansökan om tillstånd	2 000
Sven-Åke Mattsson	Ansökan om tillstånd	6 000
Karl Hamnström	Ansökan om tillstånd	<u>6 000</u>
		14 000
<u>Norrträsk</u>		
Dennis Johansson	Tillåtet uttag	1 500
Sven Löfman	Tillåtet uttag	7 800
Ingmar Johansson	Tillåtet uttag	<u>1 000</u>
		10 300

Verksamhetsbeskrivning

Karl-Erik och Kristina Högman uppger att de önskar ta 1 000 m³ bevattningsvatten årligen från Svarträsk, Tjudö, Finström för sina äppelodlingar. Bevattningen kommer att ske med droppbevattning. De kommer att placera vattenpumpen på egen mark, Östergård Nr 5:13.

Jordbruksbyrån vid Ålands landskapsstyrelse har gjort bedömningen att vid ett totalt uttag på 7 250 m³ bevattningsvatten från Svarträsk kommer den lägsta nivån att infalla under juli månad då vattenytan kommer att vara 5,3 cm under den normala nivån för juli. Under augusti månad kommer 16 172 m³ vatten att rinna av mot Tjudö träsk. Utöver dessa uttag samlas under perioden höst-vår ca 4 500 m³ vatten upp i grävda bassänger i diket mellan Kvarträsk och Svarträsk. Dessa uttag påverkar inte nivåerna sommartid i Svarträsk. Vidare uppger jordbruksbyrån att Svarträsk har ett stort tillrinningsområde i förhållande till träskestens areal och lämpar sig bra för uttag av bevattningsvatten. Stränderna runt sjön är branta och består av klippiga berg i öster och nordsidan består av ett vassdelta, vid de övriga stränderna växer alskog.

Det finns ingen bosättning vid Svartträsk och ingen rekreation bedrivs i anslutning till träsket.

Miljöberättelse

Miljökonsekvensbedömning behöver inte uppgöras i detta ärende. Den information och utredning som enligt 5 §, landskapsförordningen om miljöberättelser och miljökonsekvens-bedömningar (10/2000), skall ingå i miljöberättelsen till detta beslut, finns i beslutstexten.

BEHANDLING AV TILLSTÅNDSANSÖKAN

Kungörelse

Ansökan kungjordes under tiden 07- 28.05.2001 på Finströms kommuns samt Ålands landskapsstyrelses anslagstavlor. Kungörelsen fanns införd i Tidningen Åland och Nya Åland. I kungörelsen och delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Några yttranden har inte kommit in under kungörelsetiden.

Utlåtande

Miljöprövningsnämnden har begärt utlåtande från Finströms kommun.

Finströms kommun

Kommunen förordar ansökan.

Förklaring

Karl-Erik och Kristina Högman har uppgivit att de inte har något att tillägga angående utlåtandet.

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND'S AVGÖRANDE

Miljöprövningsnämnden beviljar Karl-Erik och Kristina Högman miljötillstånd, med stöd av 4, 11, 22 och 24 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), samt 1 kap.1 §, 2 kap 7 §, 6 kap. 4 och 23 § vattenlagen för landskapet Åland (61/1996), att ta ut 1000 m³ bevattningsvatten årligen från Svartträsk, Tjudö, Finström med nedanstående villkor.

Villkor

Vid tagandet av bevattningsvatten skall miljöskydds- och miljötillståndslagen, vattenlagen samt följande villkor följas:

1. Tillstånd ges till ett uttag av 1 000 m³ bevattningsvatten per år från Svartträsk i Tjudö, Finström.
2. Vattenuttaget skall mätas på ett av landskapsstyrelsen godkänt sätt. Innan vattenuttaget inleds skall en anmälan om det göras till landskapsstyrelsen.

3. Den totala mängden vatten som tas ut under bevattningssäsongen antecknas och rapporteras årligen senast den 30 oktober till landskapsstyrelsen.
4. En pegel, om möjligt permanent, skall uppsättas på en lättillgänglig och i övrigt lämplig plats i sjön. Pegeln skall anmälas för slutsyn till landskapsstyrelsen senast den 30 april 2003.
5. Vattenståndet i sjön skall mätas och antecknas varje vecka under perioden maj till september och en sammanställning enligt landskapsstyrelsens direktiv på vattenståndet skall inkomma till landskapsstyrelsen årligen senast den 30 oktober.

Tills en permanent pegel satts upp i sjön skall mätningen göras från en annan fast punkt som väljs i samråd med landskapsstyrelsen och som avvägs varje säsong. Den fasta punktens nivå skall meddelas landskapsstyrelsen inom 6 månader från det att beslutet vunnit laga kraft.

6. Om flera tillståndshavare kommer överens om att tillsammans övervaka vattenståndet i sjön skall en ansvarig person utses och dennes kontaktuppgifter meddelas landskapsstyrelsen innan bevattningssäsongen inleds.
7. Tillståndshavaren är skyldig att hålla utrustningen i sådant skick att villkoren i detta tillstånd kan följas.
8. Tillståndshavaren är ansvarig för de skador och men som kan uppkomma av tagande av bevattningsvattnet.
9. Detta tillstånd gäller i fem år från att det vunnit laga kraft. Tillståndet kan behöva omprövas om vattenmängden inte räcker till för alla som kan ges rätt att ta vatten ur sjön.

Beslutsmotivering

Svartråk i Tjudö är en ca 10 m djup och 9,6 ha stor sjö med ett nederbördsområde på ca 350,5 ha. Det finns ingen bosättning vid Svartråk och ingen rekreation bedrivs i anslutning till träsket. Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan och utlåtandet som anförts i ärendet samt förutsättningarna för beviljande av tillstånd. I avgörandet har miljöprövningsnämnden även i övrigt beaktat vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen. Miljöprövningsnämnden gör bedömningen att tillstånd kan beviljas då uttaget av bevattningsvatten kommer att sänka vattennivån i träsket med maximalt 5,3 cm enligt teoretiska beräkningar. Anmärkningar har inte framförts mot ansökan och det ansökta vattenuttaget bedöms inte förorsaka någon olägenhet för miljön. Vattenuttaget i ansökt omfattning motverkar inte en uthållig utveckling av sjön. Svartråk har ett stort tillrinningsområde i förhållande till träskets areal och lämpar sig därför bra för uttag av bevattningsvatten.

Miljöprövningsnämnden finner vidare att syftet i 1 § miljöskydds- och miljötillståndslagen och i 1 kap.1 § vattenlagen samt förutsättningarna i 22 § miljöskydds- och miljötillståndslagen och 6 kap. 4 § vattenlagen är uppfyllda för beviljande av ett miljötillstånd för uttag av 1 000 m³ bevattningsvatten ur Svartråk, Tjudö, Finström.

Då uppgifterna om Svartråk i Tjudö är begränsade ges detta tillstånd på fem år för att efter denna tid se hur bevattningsvattenuttaget påverkat träsket.

Tillämpade lagrum

Landskapslag om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) 1, 4, 11, 22 och 24 §.
Vattenlag för landskapet Åland (61/1996) 1 kap.1 §, 2 kap.7 §, 4 kap.1 §, 6 kap. 4 §,
16 § 2 mom. punkt b, 23 §.
Landskapsförordningen om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001) bilaga 1 punkt 1 b.
Landskapsförordningen om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar
(10/2000) 5 §.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs en avgift på 134,55 euro.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Finströms kommuns samt Ålands landskapsstyrelsens anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på Finströms kommunkansli och på landskapsstyrelsens registratorskontor. Beslutet finns även tillgängligt på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida www.mpn.aland.fi. I kungörelsen framgår att sakägare kan besvara sig över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

Bilagor

1. Besvärsanvisning

Sigurd Lindvall
Ordförande i Ålands
miljöprövningsnämnd

Maria Carlsson-Lönngrén
Miljöhandläggare